

L'Europa contra la pobresa

L'actual situació econòmica reclama una lluita ferma contra l'exclusió. Al marge dels resultats dels propers comicis europeus, les entitats d'arreu de la UE demanen un compromís

Solidaris

Text: **Miquel Ripoll Perelló**

Fotos: **Arxiu**

PALMA Diumenge que ve es duen a terme les eleccions europees. Molts ciutadans tenen la sensació que aquests comicis no els concerneixen, que allò que es decideix a Brussel·les els queda molt enfora. Però al marge de les eleccions, dels partits polítics i de les institucions, existeix una realitat social preocupant a la UE. En el cor del Vell Continent, també hi habita la pobresa.

La crisi econòmica causa estralls entre els països membres i les conseqüències ja són ben visibles entre la població. De fet, 79 milions de persones en situació de pobresa a la UE es veuen abocats en l'ostracisme, mentre que el llindar de l'exclusió social augmenta al mateix ritme que ho fa l'atur. Aquesta situació afecta tots les segments d'edat i endureix la càrrega de les famílies.

Tanmateix, Europa també conserva el seu antic anhel de justícia social. Així, des de 1990, existeix l'EANP (Europea Against Poverty Network), una gran xarxa d'entitats i ONG dedicada a lluitar contra la pobresa i a intentar construir una Europa basada en la ciutadania i en la igualtat. La xarxa és formada per centenars d'entitats presents als països membres i que de cada cop agafa més força. De fet, gràcies al seu esforç, el 2010 ha estat declarat Any europeu de lluita contra la pobresa. És una bona oportunitat per acabar amb l'exclusió al Vell Continent i per fonamentar una Europa més social i cohesionada.

I és aquí on les institucions europees poden ser determinants i agafar un vertader paper de motor per al desenvolupament social. No debades, el darrer exemplar de la revista que edita la xarxa a l'àmbit comunitari es dedica íntegrament als comicis europeus. Sota el títol *European elections: Why bother?* (Eleccions europees: què hem de votar?), es fa una crida a la participació, apel·lant a la responsabilitat dels ciutadans davant l'elecció del nou hemicicle. De fet, s'hi fa tota una pedagogia de la importància de les decisions que es puguin prendre al Parlament Europeu, s'hi revaloritza el valor de les institucions amb vista a combatre les desigualtats socials. La publicació inclou una entrevista als líders dels eurogrups (des dels democratacristians fins a l'esquerra, passant pels verds, els liberals i els socialistes), que presenta un reflex plural i global de les opinions en matèria social. Segons afirma la xarxa, davant la conjuntura de crisi ja no es poden aplicar solucions aïllades. Cal una política

conjunta a l'àmbit comunitari i prioritària de les qüestions socials. Així l'EANP reclama a les noves institucions que facin de la política social l'eix bàsic de desenvolupament, que creïn comissions centrades a reformular els mercats laborals en funció de la protecció i la cobertura assistencial; alhora que es defensin els drets socials com l'educació i l'accés als subsidis. A més, una de les darreres iniciatives de l'EANP és la campanya europea a favor d'una renda mínima per a tots els ciutadans, que garanteixi criteris de dignitat i accessibilitat.

Una gran xarxa

A l'Estat espanyol, l'EANP existeix des del 2004 i aglutina 13 xarxes autonòmiques (entre les quals es troba Balears), a més d'una quinzena d'organitzacions estatals. Entre les entitats hi ha: la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR),

La xarxa d'entitats EANP reclamen més presència de les polítiques d'inclusió social

Dediquen la seva darrera publicació al comicis de dia 7 i hi ressalten el pes de les institucions

El 2010 serà l'Any europeu contra la pobresa, durant el qual s'intentaran trobar solucions a l'exclusió

Càritas, la Conferència de centres de desenvolupament rural (Coceder), la Coordinadora estatal de minusvàlids físics (Cocemfe), la Creu Roja, la Federació d'organitzacions a favor de persones amb discapacitat intel·lectual (Feaps) i fins i tot la Federació de dones progressistes.

Segons els darrers estudis, a l'Estat les situacions de pobresa i exclusió afecten una de cada cinc persones i una de cada tres en algun moment de la vida. De fet, segons l'INE, la pobresa afecta de manera cruent els joves a partir dels 16 anys i els més grans de 65. Els joves és un dels col·lectius que més pateix la precarietat laboral (una tendència comuna a l'Europa occidental), fet que reclamarà una solució en els propers anys.

Així doncs, davant una situació d'augment de les dificultats, les entitats d'arreu d'Europa demanen un nou parlament que afronti com a repte de futur la lluita contra la pobresa, refermant la igualtat. •

“Cal posar de manifest les mancances no cobertes”

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

PALMA Les Illes Balears també intenten combatre la pobresa. El 18 de maig de 2005 es va constituir l'EAPN- Illes Balears, la secció autonòmica de la gran xarxa d'entitats socials europees que lluiten per eradicar la pobresa i acabar amb l'exclusió social.

Des de llavors, nou organitzacions de l'Arxipèlag treballen perquè això sigui una realitat a la nostra comunitat. Hi formen part: Creu Roja Illes Balears, Reas Balears (Càritas, Ateneu Alcari, Fundació Deixalles, Sapiència, Amadip-Esmet, etc.), Cooperativa Jovent, Fundació Patronat Obrer, Grec, Ires, Estres i Probens.

Així, totes es tracten d'entitats de caràcter social que han aconseguit ajuntar els esforços. Com afirma Jordi López, vicepresident de la xarxa a les Illes, “hem aconseguit unir-nos” arreu de la Comunitat, “fent feina de lobby social i alhora intercanviant experiències”. Segons manifesta, “en l'actualitat tenim en marxa dos projectes importants: el Proinfància, que dona ajuda a nens amb dificultats, i el Ciberaules, que els dona suport lectiu”. En aquest sentit, la xarxa disposa, a més, de diferents comissions i meses de treball que desenvolupen altres projectes puntuals. “Ara participarem en les meses de treball de la redacció de la Carta dels drets socials”. “Així mateix, feim feina amb els aspectes relacionats amb la crisi, intentant trobar solucions a les desigualtats soci-

als”. De fet, la sensibilització entre la ciutadania continua sent una de les prioritats. Així m coincidint amb el Dia contra la pobresa, l'EAPN-Illes Balears organitza cada any diferents actes, com jornades d'estudis i exposicions a favor de la inclusió. “Cal posar de manifest les mancances socials no cobertes i remarcar que, tot i el bon nivell econòmic de la nostra comunitat,

LES XIFRES

20%

Nivells de pobres. Segons els estudis, prop del 20% de ciutadans de Balears es troben en situació de pobresa moderada.

es continuen produint bosses d'exclusió de caràcter estructural”.

De tota manera, tal com assegura López, unir els esforços ha estat un fet “molt positiu”. “Aquestes xarxes constitueixen un procés imparabile” i, afegeix, “el nostre objectiu ara és el d'articular el tercer sector de les Balears”, és a dir, aglutinar totes les entitats de caràcter social de la Comunitat.

Centenars de ciutadans de Palma mostraren el seu rebuig a la pobresa i a l'exclusió el mes d'octubre passat.

Europa?

La credibilitat dels grans discursos sobre la construcció d'Europa està avui clarament entredit i a la baixa. El fracàs del procés de ratificació del Tractat constitucional europeu va ser el punt d'inflexió per passar d'un predomini de les expectatives positives -sense fer llarg- a una sensació cada cop més estesa no d'antieuropeisme, però sí de desencant. Davant això, els grans partits europeus (en sentit purament quantitatiu, és clar; potser n'hauríem de dir grossos, més que grans) haurien pogut aprofitar l'actual campanya electoral per fer pedagogia europeista. En canvi, han posat mà a totes les arts i manyes per convertir-la en unes primàries estatals. Llavors, si creix la desafecció al projecte europeu, que no mirin cap a una altra banda.

És que no hi ha qüestions essencials que exigeixen reflexió i propostes polítiques en àmbit europeu? La gravíssima crisi econòmica en què estam immersos, amb el deteriorament de les condicions de vida d'un nombre creixent de ciutadans europeus, no és un tema prou important com per proposar solucions agosrades i estructurals? Però no: a dos dies del final de la campanya, els principals líders polítics continuen entestats en l'estèril discussió sobre qui és el culpable d'aquesta crisi. En aquesta campanya, qui està formulant les propostes en positiu, les iniciatives amb contingut, les idees innovadores no són els partits polítics sinó la societat civil. En matèria de pobresa i lluita contra l'exclusió social, el decàleg i el plec de propostes d'EAPN són tot un exemple del que hauria pogut ser un programa electoral, en contrast amb la gasòfia que ens han servit els cuiners dels partits.

Les 10 demandes a Brussel·les

••• Coincidint amb els propers comicis europeus, l'EAPN (European Against Poverty Network) vol fer sentir la veu de l'Europa social. Deu són les demandes que fa a Estrasburg, sigui quin sigui el Parlament Europeu que en resulti:

1. Fer de la cohesió social, de la lluita contra la pobresa i a favor de la igualtat la prioritat de la UE. El pilar específic que contribueixi a la reconversió econòmica a partir de la cohesió social.

2. Intentar fer visible i efectiva l'estratègia conjunta de la UE davant l'augment de l'atur a tots els

països membres, incloent mesures específiques adreçades a acabar amb la pobresa.

3. Polítiques actives i mesures per activar un procés de presa de decisions tant a la UE com als estats membres que tinguin en compte la participació de les entitats i ONG antipobresa.

4. Fer del progrés social el motor de desenvolupament de la UE defensant uns estàndards de nivells socials dignes per a tots els ciutadans de la Comunitat Europea.

5. Enfortir i millorar els serveis de l'estat social, com les pautes

d'inclusió, l'educació, l'assistència social, els serveis de transport i de serveis d'aigua i energètics; acabant amb la privatització i liberalització d'aquests serveis.

6. Crear un comitè sobre Qualitat del Treball, que analitzi les causes del creixement del treball precari; posant les bases per a noves polítiques laborals, amb la creació de “treballs verds i socials” que combatin el canvi climàtic i creïn un model econòmic més sostenible.

7. Una economia social en què els mercats de treball siguin més inclusivius i amb una major parti-

cipació social, com a eix prioritari de les polítiques de treball.

8. Enfortir la legislació antidiscriminatòria a la UE, inclosa la lluita contra la discriminació d'origen social i basada en les desigualtats econòmiques.

9. Fer de la lluita contra la pobresa una tasca transversal de totes les polítiques de la Unió Europea i crear alhora un indicador de creixement social.

10. Implicació de les institucions europees en el desenvolupament el 2010 de l'Any europeu de la lluita contra la pobresa i l'exclusió social. • M.R.